

Bruxelles, den 29.6.2021
C(2021) 4838 final

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

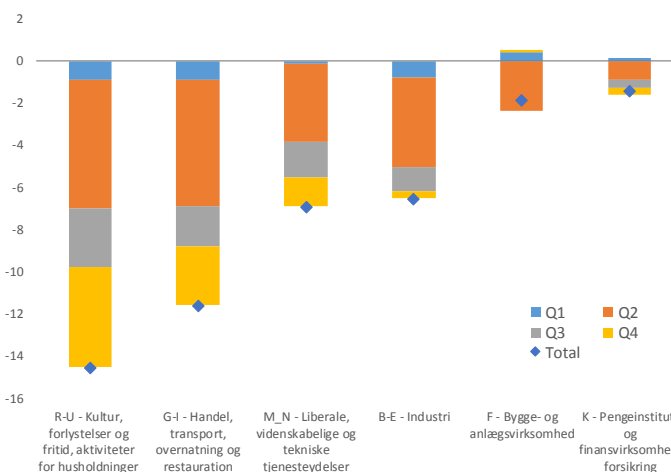
**EU-retningslinjer for en sikker genoptagelse af aktiviteter i de kulturelle og kreative
sektorer - Covid-19**

I. EU's kulturelle sektorer og covid-19-pandemien

De kulturelle og kreative sektorer og industrier, også kaldet det industrielle økosystem, har spillet en afgørende rolle under de hidtil usete omstændigheder som følge af covid-19-pandemien. Krisen har understreget kulturens betydning for menneskers trivsel¹ og mentale sundhed. Kultur har hjulpet folk med at håndtere konsekvenserne af nedlukning og af at skulle holde afstand og er takket være de kulturelle og kreative sektorer og industriers engagement og kreativitet nået ud til publikum i innovative virtuelle miljøer. De omfattende restriktioner, der har været gældende, siden pandemien brød ud, har ramt de kulturelle og kreative sektorer og industrier særlig hårdt: Mange aktiviteter er sat i stå, idet der er foretaget lukninger af kultursteder og -områder, samt aflysninger af arrangementer, festivaler og turnéer. Desuden er kulturarbejderes mulighed for at rejse rundt blevet voldsomt reduceret, og det samme gør sig gældende for udbredelsen af kulturelle værker.

I den årlige rapport for 2021 om det indre marked² blev det bekræftet, at økosystemet var blandt de hårdest ramte industrielle økosystemer i EU. I rapporten forklares det, at "dette især er tilfældet for aktiviteter, der er baseret på fysisk tilstedeværelse: udøvende kunst- og kulturarvssektorer (f.eks. levende musik, teatre, cirkus, festivaler, biografer, museer og kulturarvssteder). F.eks. melder biografaktører i EU om et fald på 70 % i billetsalget i 2020, musiksteder melder, at antallet af koncertgæster er faldet med 76 % (64 % i indtægter), og museerne mistede indtægter på op til 75-80 % (i populære turistregioner). Denne indvirkning illustreres yderligere af et fald på ca. 35 % i de royalties, der opkræves af kollektive forvaltningsorganisationer for ophavsmænd og udøvende kunstnere, hvis indtægter forventes fortsat at falde i 2021 og 2022³.

På et mere aggregeret sektorniveau viser Eurostats værditilvækstdata, at kunst, forlystelser og fritidsaktiviteter oplevede det største procentvise fald i 2020 i forhold til 2019 (se figur 1). Indvirkningerne var særlig store i andet og fjerde kvartal, hvor de falder sammen med de mest betydelige bølger af pandemien⁴. En stor del af disse aktiviteter er en del af økosystemet.

Figur 1: Bruttoværditilvækst, 2020.

Procentvis ændring i forhold til samme periode i det foregående år.

¹ Covid-19-pandemiens betydning for den mentale sundhed blev behandlet på en konference den 10. maj 2021, https://ec.europa.eu/health/non_communicable_diseases/events/ev_20210510_en.

² Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene "Annual Single Market Report 2021", der ledsager meddelelsen "Ajourføring af den nye industristrategi fra 2020: Opbygning af et stærkere indre marked til fremme af Europas genopretning" (SWD(2021) 351) af 5. maj 2021.

³ Rebuilding Europe – the cultural and creative economy before and after the COVID-19 crisis, EY (januar 2021).

⁴ Annual Single Market Report 2021 (Årlig rapport om det indre marked 2021).

I betragtning af deres stærke aktiver er kultur og de kulturelle og kreative sektorer og industrier vigtige for EU's bæredygtige genopretning, vores samfunds øgede robusthed og mere generelt vores europæiske levevis. Der er behov for en mere koordineret og skræddersyet indsats på tværs af medlemsstaterne for at give sektoren mulighed for sikkert og gradvist at genoptage sine aktiviteter og blive mere robust og forberedt på fremtidige kriser. Samtidig har de kulturelle og kreative sektorer og industrier brug for et klart perspektiv.

Kommissionen har truffet en række foranstaltninger, der supplerer og støtter medlemsstaternes indsats, for at imødegå pandemiens konsekvenser for sektoren. De kulturelle og kreative sektorer og industrier har nydt godt af EU's tværgående og øjeblikkelige reaktion og målrettet støtte fra EU's finansieringsinstrumenter. De vil også modtage støtte til inklusiv og bæredygtig genopretning og resiliens under den nye flerårige finansielle ramme (2021-2027) og NextGeneration EU.^{5,6}

Med den øgede vaccinationstilslutning, der giver anledning til optimisme om, at vaccination vil hjælpe os med i væsentlig grad at reducere spredningen af covid-19, er medlemsstaterne gradvist begyndt at overveje og gennemføre en ophævelse af restriktioner, herunder på kulturområdet, ved at tillade genåbning af kultursteder samt kulturelle aktiviteter og arrangementer. I betragtning af pandemiens dynamiske udvikling kræver disse skridt, at der træffes vanskelige beslutninger. Der er også store forskelle mellem de forskellige foranstaltninger, der træffes på nationalt plan.

Med henblik på at støtte medlemsstaterne i deres beslutningstagning blev der i meddelelsen "Coronavirus: en fælles vej mod en sikker genåbning af Europa"⁷ bebudet EU-retningslinjer for en sikker genåbning af den kulturelle sektor inden for musik, audiovisuelle værker, udøvende kunstarter, udstillingsområder som f.eks. museer eller gallerier, biblioteker og kulturarv. Formålet med disse retningslinjer er at lette medlemsstaternes valg og fremme koordineringen af deres foranstaltninger på EU-plan. De omfatter to centrale dimensioner: en **sikker genåbning** af kultursektoren og en **bæredygtig genopretning** heraf.

Retningslinjerne fremlægges, samtidig med at der ses en gradvis forbedring af folkesundhedssituationen i EU⁸ baseret på den seneste stigning i udbuddet af vacciner og vaccinationsniveauet og kombineret med færre nye smittetilfælde og dødsfald, flere befolkningsgrupper, der er beskyttet mod sygdommen, og eksisterende smitteforebyggende tiltag

⁵ <https://ec.europa.eu/culture/resources/coronavirus-response>
https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_da

⁶ For at styrke udvekslingen af god praksis i sektorerne og blandt EU-medlemsstaterne lancerede Kommissionen to nye platforme i foråret 2020: *Creatives Unite*, en platform for og af de kulturelle og kreative sektorer og industrier og en platform for EU's medlemsstater, der giver repræsentanter for kulturministerierne mulighed for at udveksle god praksis.

⁷ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication-safe-sustained-reopening_en.pdf

⁸ ECDC's side for ugentlige landeoversigter vedrørende covid-19: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/country-overviews>.

i alle medlemsstater⁹. Selv om der helt sikkert er plads til optimisme, er smitte med sars-CoV-2 stadig udbredt i en stor del af EU/EØS, hvortil der skal lægges den yderligere trussel fra varianter, der giver anledning til bekymring, hvilket kræver fortsat overvågning, årvågenhed og omhyggelig risikovurdering.

II. EU-retningslinjer for en sikker genåbning af de kulturelle og kreative sektorer

Det er vigtigt at bemærke, at forsøgsarrangementer, der er organiseret i forskellige miljøer i de kulturelle og kreative sektorer og industrier i hele EU, har vist, at **få covid-19-smittetilfælde har været forbundet med smitteoverførsel ved eller omkring kulturarrangementer**. Specifikke krav til deltagelse og overvågning af data i opfølgningen af disse forsøg har været afgørende for en sikker organisering.

Disse EU-retningslinjer fastlægger en **fælles EU-tilgang til koordineret og sikker genoptagelse af aktiviteter i de kulturelle og kreative sektorer og industrier**. De har til formål at give den nødvendige fleksibilitet til at tage hensyn til de forskellige epidemiologiske situationer i medlemsstaterne, tilpasse sig fremskridtene med hensyn til at afbøde pandemien og sikre interoperabilitet med andre værktøjer og standarder på EU-plan og internationalt plan. De er baseret på input fra Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC) og udvekslinger med Udvalget for Sundhedssikkerhed (HSC) i maj 2021.

EU-retningslinjerne præsenteres i det følgende i form af:

- generelle principper og indikatorer samt
- anbefalinger.

Medlemsstaterne opfordres til at anvende retningslinjerne, som under fuld overholdelse af nærhedsprincippet forbliver frivillige.

⁹ "ECDC Rapid Risk Assessment: Assessing SARS-CoV-2 circulation, variants of concern, non-pharmaceutical interventions and vaccine rollout in the EU/EEA 15th Update" af 10. juni 2021, <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-sars-cov-2-circulation-variants-concern>.

1. Generelle principper og indikatorer for en sikker genåbning af kultursektoren

a) Vaccinationsdækning

Tilstrækkelig vaccinationsdækning i befolkningen er af afgørende betydning for en omfattende og sikker genåbning af samfundet, herunder kulturinstitutioner. Vi bevæger os gradvist hen imod målet om at vaccinere mindst 70 % af den voksne befolkning inden udgangen af denne sommer¹⁰, men et betydeligt antal mennesker er endnu ikke blevet vaccineret. Det er derfor vigtigt at **planlægge genindførelsen af sociale aktiviteter ved hjælp af en trinvis tilgang**, der er baseret på erfaringer på hvert trin med hensyn til, hvordan smitterisikoen effektivt kan nedbringes, og på den underliggende epidemiologiske situation.

b) Miljøer og sammenhænge

Kulturinstitutioner omfatter en række forskellige miljøer (f.eks. indendørs kontra udendørs, gæster, der bevæger sig rundt kontra sidder på tildelte eller ledige pladser), hvor folk samles i forskellig grad. Det er vigtigt at være opmærksom på, i hvilket omfang man kan styre, hvordan folk bevæger sig rundt, og hvordan de interagerer. Foranstaltninger som f.eks. smitteforebyggende tiltag mindsker risikoen for smitteoverførsel, men kan ikke helt eliminere den. Beslutningen om at tillade en bestemt type arrangement bør derfor træffes på grundlag af en **omhyggelig risikovurdering**¹¹. Når medlemsstaterne åbner op for kulturelle aktiviteter, der tidligere har været lukket, **bør de tage hensyn til indikatorerne i tabel 1 (befolkningsniveau)¹², 2 (individuel niveau) og 3 (kulturinstitutionsniveau)¹³.**

Tabel 1: Indikatorer på befolkningsniveau

Indikator	Beskrivelse
Bagvedliggende epidemiologisk situation	Forekomsten af virus i samfundet har en direkte indvirkning på risikoen for potentiel smitteoverførsel alle steder, herunder hos kulturinstitutioner.
Vaccinationsdækning på befolkningsniveau	Sikring af en høj vaccinationsdækning på befolkningsniveau begyndende med dem, der har øget risiko for alvorlige tilfælde af covid-19, anses for at være den eneste bæredygtige tilgang til ophævelse af foranstaltninger og genåbning af samfundet, herunder kulturinstitutioner.
Forekomst af varianter, der	Risikoen for smitteoverførsel fra vaccinerede eller tidligere smittede personer

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52021DC0035>

¹¹ Der er udviklet et risikovurderingsværktøj for planlæggere af arrangementer, der involverer store menneskemængder: <https://www.who.int/publications/i/item/10665-333185>. Det europæiske covid-19-prognosecenter kan også bidrage til planlægningen af større arrangementer ved at udarbejde prognoser for udbrud.

¹² Data om den bagvedliggende epidemiologiske situation findes i ECDC's ugentlige landeoversigt vedrørende covid-19. Data om vaccinationsdækning kan findes i ECDC's covid-19-vaccinetracker-oversigt, og oplysninger om udbredelsen af varianter kan findes i ECDC's oversigt over sars-CoV-2-varianter.

¹³ Andre oplysninger og indikatorer, der kan understøtte risikovurderingen, omfatter: a) resultatdata om overførsel af sars-CoV-2 fra kulturelle forsøgsarrangementer, b) data om risikoen for overførsel af sars-CoV-2 for fuldt vaccinerede personer i mellemstore til store forsamlinger af personer med blandet eller ukendt vaccinationsstatus i fuld overensstemmelse med EU's regler om privatlivets fred og databeskyttelse og c) data om sars-CoV-2-smitterisikoen for uvaccinerede og tidligere smittede personer i mellemstore til store forsamlinger af personer med blandet eller ukendt vaccinationsstatus i fuld overensstemmelse med EU's regler om privatlivets fred og databeskyttelse.

kan omgå immunforsvaret, og som giver anledning til bekymring	kan være større i områder med samfundsspredning af varianter, der kan omgå immunforsvaret, og som giver anledning til bekymring.
--	---

Tabel 2: Indikatorer på individuelt niveau

Indikator	Beskrivelse
Alderssammensætning og allerede eksisterende sygdomstilstande	At være ældre end 60 år og have en allerede eksisterende sygdomstilstand er risikofaktorer for alvorlige tilfælde af covid-19. De indberettede eksempler på sidstnævnte omfatter forhøjet blodtryk, diabetes, hjerte-kar-sygdomme, kronisk luftvejssygdom, kronisk nyresygdom, svækket immunforsvar, kræft og fedme.
Testning, vaccinationsstatus og tidligere smittede personer	En negativ hurtig antigentest ved indgangen til et kultursted kan mindske risikoen for, at smittede personer kommer ind. Der er en begrænset risiko for, at personer, der er blevet vaccineret , overfører covid-19 til andre besøgende og deltagere. Personer med tegn på tidligere infektion udgør ligeledes en lavere risiko for smitteoverførsel. Der er uvished omkring varigheden af denne beskyttende virkning fra infektionstidspunktet. Positive antistoftest betragtes ikke som tilstrækkeligt bevis for, at de testede personer ikke kan overføre smitte, og bør derfor ikke anvendes som kriterier for adgang til og deltagelse i kulturelle aktiviteter ¹⁴ .
Gennemførelse af smitteforebyggende tiltag	At undgå fysisk kontakt og holde en fysisk afstand på 1-2 m anses for at være en vigtig forebyggende foranstaltning. Det at holde afstand er blevet fremmet bredt i Europa og resten af verden. Brugen af mundbind er forbundet med et lille til moderat fald i smitteoverførslen og kan anvendes som en supplerende foranstaltning til at mindske smitteoverførslen i indendørs rum og udendørsområder med mange mennesker. Det anbefales kraftigt at overholde foranstaltninger for åndedrætshygiejne under hele pandemien og som god praksis for forebyggelse af alle sygdomme, der kan overføres ved direkte kontakt som følge af luftvejssekreter. Det anbefales kraftigt at overholde foranstaltninger for håndhygiejne under hele pandemien og som god praksis for forebyggelse af alle sygdomme, der kan overføres ved direkte kontakt via luftvejssekreter eller fækalt/oralt.

Tabel 3: Indikatorer på kulturinstitutionsniveau

Indikator	Beskrivelse
Type arrangement	Udendørs arrangementer er forbundet med lavere risiko end indendørs arrangementer og bør foretrækkes, hvor det er muligt. I indendørs rum bør der sikres optimal udluftning i overensstemmelse med de gældende byggeforskrifter, idet der tages hensyn til stedets størrelse og antallet af besøgende/deltagere.
Fordeling af mennesker	Sars-CoV-2 er særlig overførbart i store menneskemængder . I situationer, hvor deltagerne bevæger sig rundt (sammenlignet med arrangementer, hvor folk siddet ned), er det desuden vanskeligere at sikre, at folk holder passende afstand. Tildeling af pladser udgør en merværdi, hvis der er behov for kontaktopsporing.
Arrangementets størrelse	Arrangementets størrelse hænger direkte sammen med kompleksiteten af potentiel kontaktopsporing , hvis positive tilfælde efterfølgende opdages.

¹⁴ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/use-antibody-tests-sars-cov-2-context-digital-green-certificates>.

Kontaktopsporing efter store arrangementer med deltagere kan være vanskeligere at håndtere.

c) *Koordinerings- og kommunikationsforanstaltninger*

Det er vigtigt, at der findes mekanismer til at sikre koordinering og kommunikation mellem myndigheder og aktører i kultursektoren og mellem lokale og nationale/regionale myndigheder. Risikokommunikation, blandt andet ved hjælp af digitale midler, er også afgørende for at sikre, at offentligheden er velinformeret om den lokale kontekst, foranstaltninger, der skal følges i tilfælde af mistanke om covid-19, hvordan man får adgang til sundhedspleje osv., navnlig fordi publikum til større arrangementer eller i større institutioner kan komme fra andre regioner eller andre lande. Klare retningslinjer og klarhed om, hvornår foranstaltninger træder i kraft eller bliver lempet, er afgørende for at støtte sektoren.

d) *Solid og løbende overvågning*

På grundlag af arrangementer, der organiseres på tværs af EU, er kravene til deltagelse og opfølgning af deltagere med henblik på kontaktopsporing med det formål at undersøge, om sådanne arrangementer kan organiseres på en sikker måde, blevet afprøvet.¹⁵ Disse forsøg viser, at medlemsstaterne fortsat bør overveje muligheden for at give deltagere i kulturarrangementer og ved kultursteder adgang på visse betingelser, samtidig med at der tages højde for ovennævnte risikovurdering. Solid overvågning bør forblive en integreret del af alle masseforsamlinger for at forhindre, at sådanne arrangementer bliver "superspredere-begivenheder".

2. **Anbefalinger med hensyn til sundhedsprotokoller for kulturinstitutioner**

Ud over ECDC's risikovurderinger og anbefalinger fra relevante sundhedsmyndigheder, navnlig Verdenssundhedsorganisationen, bør nedenstående anbefalinger være **retningsgivende for udformningen og gennemførelsen af foranstaltninger og protokoller** i medlemsstaterne med henblik på genoptagelse af kulturelle tjenester og arrangementer. De har til formål at støtte en **koordineret tilgang** i overensstemmelse med specifikke nationale/regionale/lokale forhold og at **garantere mere sikre vilkår** for publikum, fagfolk inden for den kulturelle sektor og kulturarbejdere **gennem anvendelse af sundhedsprotokoller i de kulturelle og kreative sektorer og industrier**.

¹⁵ Resultater af undersøgelser, som f.eks. undersøgelsen fra det tekniske universitet i Berlin om smitte gennem aerosolpartikler ved kultursteder (GCF 2/2021 — officielt link: <http://dx.doi.org/10.14279/depositonce-11401>), giver et videnskabeligt grundlag for at tilskynde til genoptagelse af kulturelle aktiviteter. Forskning offentliggjort i december 2020 af Institut Pasteur fremhævede, at kulturarrangementer spillede en minimal rolle i spredningen af virusset, idet kun 2,2 % af de positive tilfælde, der var mistanke om (ikke-dokumenterede tilfælde), stammede fra et kulturarrangement. Se citat på side 7, næstsidste afsnit i dette dokument, som kun findes på fransk. To centrale eksempler på sikre forsøg i forbindelse med kulturarrangementer: pilotarrangement i Barcelona den 27. marts: [https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099\(21\)00268-1/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099(21)00268-1/fulltext); koncert i Accor Arena, Paris, den 29. maj (https://www.culturematin.com/publics/securite-accueil/live-le-concert-test-de-l-accor-hotel-arena-s-est-il-bien-passe.html?nl=103306&utm_source=email&utm_id=219248&utm_campaign=newsletter-2021-06-03). Yderligere eksempler kan findes her: <https://creativesunite.eu>.

Medlemsstaterne opfordres i deres udarbejdelse af foranstaltninger og protokoller for kulturinstitutioner til

- at arbejde tæt sammen med interesserede parter og sikre, at foranstaltningerne er skræddersyede og står i et rimeligt forhold til tjenestens størrelse og karakter. Medlemsstaterne bør overveje at støtte deres gennemførelse
- regelmæssigt at revurdere og tilpasse foranstaltningerne med henblik på at beskytte befolkningens og arbejdstagernes sundhed under hensyntagen til al relevant ekspertise og alle relevante overvejelser i lyset af det aktuelle folkesundhedsbehov
- at sikre en tæt tværsektoriel koordinering mellem lokale og/eller nationale offentlige sundhedsmyndigheder og kulturinstitutioner for at sikre, at de seneste regler og forskrifter i et givet geografisk område deles og anvendes, og at gennemførelsen af dem overvåges, samt
- at anvende de foreslåede foranstaltninger og protokoller ens for alle kulturinstitutioner, uanset om de er statslige, private, selvstyrende eller af anden karakter.

Følgende foranstaltninger anbefales¹⁶:

- 1) Medlemsstaterne bør fortsætte med at anvende en strategisk, trinvis tilgang, der begynder med en gradvis åbning og et begrænset antal deltagere. Antallet kan øges, hvis den epidemiologiske situation ikke forværres (f.eks. som følge af en øget forekomst af varianter, der giver anledning til bekymring), og vaccinationsdækningen skrider tilstrækkeligt frem.
- 2) Kulturinstitutioner bør have en beredskabsplan, der beskriver de foranstaltninger, der skal træffes for at forhindre overførsel af sars-CoV-2 under et arrangement/i institutionen. Der bør til enhver tid stilles en specifik handlingsplan med en udførlig beskrivelse af personalets roller og ansvarsområder til rådighed for alt personale. Dette bør omfatte indsatsprotokoller i tilfælde af, at der opdages tilfælde af covid-19.
- 3) Arbejdsgivere i kulturinstitutioner bør også sikre, at personalet kan følge så mange anbefalinger om smitteforebyggende tiltag, som det er praktisk muligt. Dette kan omfatte tilstrækkelige bestemmelser om passende beskyttelse, reduktion af antallet af medarbejdere på stedet, minimering af antallet og varigheden af fysiske kontakter med andre mennesker, mulighed for hjemmearbejde, forskudte pauser, maksimering af brugen af elektronisk kommunikation og passende uddannelse af alt personale¹⁷.
- 4) Arbejdsgiverne bør lette og fremme deres ansattes adgang til covid-19-vaccination i henhold til de nationale planer, da kulturarbejdere kommer i kontakt med offentligheden og med andet personale.
- 5) Offentligheden bør modtage alle nødvendige oplysninger på en lettilgængelig måde, blandt andet ved hjælp af digitale midler, inden ankomsten og på stedet, om alle gældende

¹⁶ I lyset af den epidemiologiske situation, ECDC's seneste hurtige risikovurdering (10. juni 2021): <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-sars-cov-2-circulation-variants-concern>.

¹⁷ <https://osha.europa.eu/da/themes/covid-19-resources-workplace>.

retningslinjer fra lokale offentlige sundhedsmyndigheder og specifikke foranstaltninger på kulturstedet.

- 6) Adgang til kulturinstitutioner kan gøres betinget af dokumentation for en negativ covid-19-test (RT-PCR-test eller hurtig antigen test) og/eller vaccination og/eller dokumentation for en covid-19-diagnose inden for visse tidsperioder, dvs. svarende til EU's digitale covidcertifikat. Institutionerne kan også overveje at tilbyde hurtige antigen test ved indgangen, hvis dette er muligt. Afhængigt af den lokale epidemiologiske situation (f.eks. forekomst af varianter, der kan omgå immunforsvaret) kan dette krav udvides til at omfatte fuldt vaccinerede personer.
- 7) Institutionerne bør sikre, at de har adgang til publikums kontaktoplysninger, i tilfælde af at disse er nødvendige for kontaktopsporing. Kontaktopsporingsforanstaltninger bør være strengt begrænset til at håndtere covid-19-udbruddet. Institutionerne bør gøre deltagerne opmærksomme på muligheden for at anvende mobile kontaktopsporingsapps, da de er nyttige til at underrette om tæt kontakt med personer, der bliver syge efter arrangementerne. Mange medlemsstater udbyder sådanne apps, som er oprettet i overensstemmelse med den fælles EU-værktøjskasse fra e-sundhedsnetværket om mobilapplikationer til støtte for kontaktopsporing i forbindelse med EU's bekæmpelse af covid-19, og nogle arbejder på at forbedre dem med yderligere funktioner, f.eks. med digital kontaktopsporing ved tilstedeværelse med henblik på at underrette store forsamlinger om covid-19-hotspots.
- 8) Deltagere i store arrangementer bør overvåges, og udbrud bør indkredses og undersøges med henblik på at forbedre forståelsen af tilgange til at tilrettelægge en sikker genåbning af kulturelle aktiviteter.
- 9) Institutionerne bør iværksætte målrettede foranstaltninger for at sikre, at der holdes afstand på fællesarealer, hvor folk kan forventes at samles i længere tid (dvs. i mere end 15 minutter), f.eks. ved at begrænse antallet af gæster i hver fælles facilitet (dvs. restauranter, caféer, beværtninger, lobbyer, køer i og omkring kultursteder). Hvis der ikke kan holdes tilstrækkelig afstand, bør det overvejes nøje, om deltagerne skal bære mundbind, selv hvis kulturstedet ligger i et åbent rum.
- 10) Ud over at holde afstand bør der gennemføres specifikke personlige beskyttelsesforanstaltninger (f.eks. håndhygiejne og åndedrætshygiejne) samt rengørings- og desinfektionsprotokoller¹⁸.
- 11) Håndhygiejne er et vigtigt smitteforebyggende tiltag, og betydningen heraf bør kommunikeres klart. Institutionerne bør sikre nem adgang til faciliteter for håndvask med flydende sæbe, engangshåndklæder eller automatiske tørreapparater og håndsprit.
- 12) Både personalets og offentlighedens brug af mundbind bør betragtes som en supplerende foranstaltning (hvis en afstand på 1-2 m ikke kan garanteres) og ikke som en erstatning for

¹⁸ Guidelines for the implementation of non-pharmaceutical interventions against COVID-19 <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/covid-19-guidelines-non-pharmaceutical-interventions>.

centrale forebyggelsesforanstaltninger. Hensigtsmæssig brug af mundbind er vigtig og bør forklares for aktører og publikum, navnlig hvor/når der ikke kan holdes afstand¹⁹.

- 13) I lukkede rum anbefales det at øge hyppigheden af udluftninger og at få så meget udeluft ind som muligt ved naturlig eller mekanisk udluftning afhængigt af institutionen²⁰.
- 14) Det er af afgørende betydning, at overflader, der hyppigt berøres, rengøres så ofte som muligt (mindst én gang dagligt og om muligt oftere)²¹.
- 15) Overvågning af gennemførelsen af kravene bør støttes nøje.

III. Tiltag til støtte for en bæredygtig genopretning af de kulturelle sektorer

Genåbningen af kulturstederne bør ledsages af en række tiltag, som skal sikre **bæredygtig genopretning og robusthed i hele sektoren i overensstemmelse med den seneste opdatering af EU's industristrategi²² og i overensstemmelse med statsstøttere reglerne**. Medlemsstaterne kan anvende disse tiltag i tæt samarbejde med de kulturelle sektorer og delsektorer med henblik på at støtte deres genopretning og gøre dem mere robuste.

a) EU-værktøjer til at lette genåbningen

På Kommissionens anmodning har Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) fremlagt sundheds- og sikkerhedsprotokoller for at forebygge spredningen af covid-19 i turismeøkosystemet. Disse vedrører specifikt visse kulturelle sektorer. Initiativet omfatter også et særligt mærke, det europæiske covid-19-Safety Seal-mærke for turisme (**European Tourism COVID-19 safety seal**), som medlemsstaterne kan stille til rådighed. Medlemsstaterne kan også hjælpe kulturorganisationer, der ønsker at drage fordel af Safety Seal-mærket, med at gøre brug af de forskellige EU-finansieringsmuligheder, der er til rådighed for turisme og kultur, med henblik på at dække de potentielle omkostninger i forbindelse med gennemførelsen heraf²³.

Som led i deres nationale løsninger kan medlemsstaterne beslutte og opfordres til at anvende **EU's digitale covidcertifikat²⁴** til sikker adgang til og deltagelse i kulturelle aktiviteter²⁵. Anvendelse af EU's digitale covidcertifikat vil forenkle de formaliteter, der berører borgerne i forbindelse med rejser til andre medlemsstater og deltagelse i kulturarrangementer.

¹⁹ Using face masks in the community: first update - Effectiveness in reducing transmission of COVID-19, ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/using-face-masks-community-reducing-covid-19-transmission>.

²⁰ Heating, ventilation and air-conditioning systems in the context of COVID-19: first update, ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/heating-ventilation-air-conditioning-systems-covid-19>.

²¹ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/disinfection-environments-covid-19>.

²² https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-industrial-strategy_da. I EU's industristrategi er sektoren udpeget som et af de 14 industrielle økosystemer for inklusiv og bæredygtig genopretning og den dobbelte (grønne og digitale) omstilling af EU's økonomi.

²³ https://ec.europa.eu/growth/content/new-european-tourism-covid-19-safety-seal-available_en. Den nye CEN-workshopaftale for turistbranchen indeholder også protokoller for museer, kulturarvssteder, nattelivsøkonomien, udøvende kunstarter og udstillinger.

²⁴ EU's digitale covidcertifikat — Consilium (europa.eu).

²⁵ Ved at fastsætte det nødvendige retsgrundlag for behandling af personoplysninger i national ret, som skal være i overensstemmelse med EU's databeskyttelseslovgivning.

Medlemsstaterne bør udnytte mulighederne i **Genåbne EU-webplatformen**²⁶, som indeholder vigtige oplysninger, blandt andet om åbningen af kultursteder, der giver europæerne mulighed for trykt at planlægge deres rejse. Medlemsstaterne bør fortsat levere rettidige og validerede oplysninger om kultursteder til denne platform.

Medlemsstaternes lokale forvaltninger opfordres til at anvende "**Cultural gems**"²⁷ — en åben kortlægningsplatform for kulturelle og kreative steder i Europa — til at give besøgende oplysninger om kultur i byer for derved at støtte kulturturismen. Lokale myndigheder kan inddrage lokale beboere i kortlægningsprocessen.

b) Genopbygning af tilliden ved at nå ud til mistede publikumsgrupper

Medlemsstaterne bør hjælpe med at udforme og fremme nye forretningsmodeller og innovative ordninger, der imødekommer behovet for at øge sektorernes kapacitet til at komme ud af krisen.

Sektorerne har også eksperimenteret med **nye former for kontakt med deres publikum gennem digitale teknologier**, f.eks. på det audiovisuelle område, hvor biografer samarbejdede med onlineplatforme, eller inden for udøvende kunstarter og musik. På tværs af sektorer er festivaler også gået i gang med innovative onlinemodeller for at nå ud til publikum.

Under programmet Et Kreativt Europa er der iværksat et nyt værktøj, "**Perform Europe**", som skal støtte innovative, inklusive og bæredygtige distributionsmodeller og turnémodeller i sektoren for udøvende kunstarter²⁸. En innovativ ordning til støtte for en **bæredygtig genopretning af Europas musiksektor** vil også blive gjort tilgængelig i 2021²⁹.

c) Forsøg med nye måder, hvorpå man kan fremme kulturelt indhold og reagere på ændringer i publikums adfærd

Medlemsstaterne bør hjælpe sektoren med at tilpasse sig nye samfundsmæssige behov efter pandemien ved at kombinere tiltag rettet mod det digitale og det fysiske miljø. Foranstaltninger til fremme af inddragelse og forståelse af det digitale publikum bør fremmes.

I andet halvår af 2021 vil Kommissionen nedsætte en **ekspertgruppe om forståelse af det digitale publikum**, der skal fokusere på erfaringerne fra covid-relaterede praksisser og innovative løsninger til at fastholde publikum og opbygge et nyt publikum online. Medlemsstaterne opfordres til at stille ekspertise til rådighed for denne gruppe og til at gennemføre relevant god praksis, der følger af dens arbejde.

²⁶ [Genåbning af EU \(europa.eu\)](https://europa.eu)

²⁷ <https://culturalgems.jrc.ec.europa.eu>

²⁸ [Perform Europe](#).

²⁹ [Forberedende foranstaltning for 2020 "Music Moves Europe: Innovative support scheme for a sustainable music ecosystem](#).

d) Tilpasning af kulturtilbuddet til specifikke mål og forskellige miljøer og styrkelse af forbindelsen mellem kultur og trivsel

Medlemsstaterne opfordres til at fremme en **stærkere forbindelse mellem kultur, uddannelse og trivsel**. De bør støtte sektoren i dens bestræbelser på at imødekomme behovene hos de grupper, der er særlig berørt af pandemien, og sikre, at sårbare gruppers adgang til kultur forbliver en prioritet. Kommissionen har iværksat en forslagsindkaldelse med henblik på at støtte bottom up-politikudvikling for kultur og trivsel³⁰.

e) Lettere adgang til investeringer i strategier, der fremmer bæredygtighed og robusthed i sektoren

Det er afgørende, at medlemsstaterne drager fuld fordel af **genopretnings- og resiliensfaciliteten**³¹ for at gøre det muligt at komme på fode igen efter at have lidt under pandemiens negative indvirkninger og for at gøre de kulturelle og kreative sektorer og industrier mere robuste over for fremtidige kriser ved at imødegå de strukturelle udfordringer, de står over for.

Medlemsstaterne bør også **arbejde tæt sammen med regioner og lokale myndigheder** for bedst muligt at udnytte de kulturmuligheder, der er knyttet til samhørighedspolitikken i programmeringsperioden 2021-2027³².

Medlemsstaterne bør fortsætte med at **undersøge mulighederne for supplerende finansiering af kulturarven**. Sammen med kulturinstitutioner bør de overveje, hvordan man kan fremme og gennemføre de resultater af bedste praksis på tværs af EU, som Kommissionen for nylig har kortlagt³³.

Medlemsstaterne bør også undersøge mulighederne for at **anvende blandede kilder** til at hjælpe med at lette den ekstra finansielle byrde, der er forbundet med genåbning (f.eks. omkostningerne ved at anvende sundhedsprotokoller og gennemførelsesforanstaltninger, som f.eks. uddannelse af personale og kommunikation til publikum).

f) Investering i færdigheder, digital uddannelse og digital kapacitetsopbygning

Medlemsstaterne og de kulturelle og kreative sektorer og industrier opfordres til at **fremme nye uddannelsesmodeller, peerlæring og opkvalificering** for at give kulturarbejdere og fagfolk

³⁰ Forberedende foranstaltning — bottom-up-politikudvikling for kultur og trivsel i Unionen | Kultur og kreativitet (europa.eu).

³¹ Genopretnings- og resiliensfaciliteten | Europa-Kommissionen (europa.eu).

³² Samhørighedspolitik 2021-2027 — Regionalpolitik — Europa-Kommissionen (europa.eu).

³³ Kommissionen hjalp med at kortlægge metoder til at øge finansieringen af kultur og kulturarv ud over offentlige tilskud på en workshop om supplerende finansiering af kulturarv i januar 2021. Over 100 eksempler på god praksis blev kortlagt og offentliggjort. To EU-finansierede projekter giver yderligere indsigt: Circular models leveraging investments in cultural heritage adaptive reuse (CLIC) — finansieret gennem Horisont 2020; og Financing impact on regional development of cultural heritage valorisation (FINCH) — finansieret gennem Interreg Europe. Se også: <https://ec.europa.eu/culture/cultural-heritage/funding-opportunities-cultural-heritage>.

inden for den kulturelle sektor de nye færdigheder, der er nødvendige for den digitale genopretning.

På EU-plan vil "**pagten for færdigheder**"³⁴ lette interesserede parters adgang til oplysninger. Med dagsordenen for færdigheder i Europa³⁵ støttes digitale færdigheder, herunder digitale intensivkurser for SMV'er og programmet for "digitale frivillige" til opkvalificering af den nuværende SMV-arbejdsstyrke på digitale områder.

Programmet Et Kreativt Europa vil fortsat støtte fagfolk ved at udstyre dem med de færdigheder, der er nødvendige for fuldt ud at udnytte de muligheder, der ligger i digitale teknologier, både til kreative og forretningsmæssige formål. I 2021 blev støtte til udvikling af digitale værktøjer til fremme af omstilling og forbedring af konkurrenceevnen på programområdet Kultur markeret som en mulig prioritet for alle sektorer og som en del af relevant kapacitetsopbygning specifikt for fagfolk inden for musik og kulturarv. Gennem tiltaget vedrørende færdigheder og talentudvikling under programmet Et Kreativt Europa vil der fortsat blive ydet støtte til branchefolk på det audiovisuelle område.

Det nye program for et **digitalt Europa**³⁶ vil udgøre en væsentlig ressource i forbindelse med at sætte medlemsstaterne og de kulturelle og kreative sektorer og industrier i stand til at skabe synergier på tværs af digitale forvaltere og styrke den digitale kapacitetsopbygning.

Medlemsstaterne opfordres til at overvåge udviklingen og resultaterne af **CHARTER-projektet**, den igangværende **alliance under Erasmus+** vedrørende sektorspecifikke færdigheder på kulturarvsområdet³⁷.

g) Formidling af data og opfølgning på forsøgsarrangementer

Medlemsstaterne opfordres til at **indsamle og formidle data** om resultaterne af og sikkerheden ved kulturelle forsøgsarrangementer for at støtte udvekslingen af oplysninger på tværs af de kulturelle og kreative sektorer og industrier og, hvor det er relevant, med forskersamfundet.

h) Flere midler under nye EU-programmer

Medlemsstaterne bør **formidle oplysninger til de kulturelle og kreative sektorer og industrier om nye finansieringsmuligheder** under den nye (2021-2027) generation af EU-programmer. Kulturmyndigheder og -organisationer bør tilskyndes til at udnytte det potentiale, der ligger i programmer som f.eks. **Et Kreativt Europa og Horisont Europa**, som har øremærket en væsentlig større del af deres budget til de kulturelle og kreative sektorer og industrier. For at imødekomme sektorernes mest presserende behov vil det supplerende program Et Kreativt Europa fremskynde sin støtte ved at stille 728 mio. EUR til rådighed i 2021 og 2022.

³⁴ [En pagt for færdigheder — Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion — Europa-Kommissionen \(europa.eu\)](#)

³⁵ [EUR-Lex — 52016DC0381 — DA — EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

³⁶ DIGITALEUROPE - The voice of digitally transforming industries in Europe.

³⁷ [Home - CHARTER \(charter-alliance.eu\)](#).

I efteråret 2021 vil Kommissionen med udgangspunkt i det interaktive onlineværktøj, der blev udviklet i foråret 2021 for den audiovisuelle sektor og mediesektoren, offentliggøre en særlig **onlinevejledning om EU-finansiering til kultur, der omfatter over 15 EU-fonde**, og som medlemsstaterne og interesserede parter opfordres til at anvende.

i) Momssatser og andre foranstaltninger

Medlemsstaterne opfordres til at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for arbejdstagere i de kulturelle sektorer, navnlig for så vidt angår kunstnere, samt for de fagfolk inden for den kulturelle sektor, hvis job er ekstremt usikre. For at fremme omstillingen til et mere digitalt og bæredygtigt kulturelt økosystem kan medlemsstaterne ønske at anvende en række foranstaltninger, lige fra investeringer til **tilskud**, i overensstemmelse med statsstøttereglerne **for at hjælpe med at bevare** job og arbejdstagerrettigheder i de kulturelle og kreative sektorer og industrier. Medlemsstaterne har allerede adgang til lavere momssatser på tjenesteydelser, der leveres af den kulturelle sektor, hvilket giver dem mulighed for at anvende, hvad de anser for at være de **mest hensigtsmæssige momssatser**, med henblik på at støtte denne sektor.

Med hensyn til **statsstøtte** dækker de **midlertidige rammebestemmelser** til støtte for økonomien som reaktion på covid-krisen³⁸ alle sektorer, herunder de kulturelle og kreative sektorer og industrier. De fleste anmeldte ordninger har dækket en række sektorer, så det er umuligt at angive det nøjagtige støttebeløb, der er ydet til de kulturelle og kreative sektorer og industrier inden for disse rammebestemmelser. Ved udgangen af maj 2021 beløb de anmeldte specifikke statsstøtteordninger til støtte for de kulturelle og kreative sektorer og industrier sig imidlertid til ca. 268 mio. EUR³⁹.

j) Kunstnernes arbejdsvilkår

Kunstnernes status og arbejdsvilkår vil være et vigtigt emne for EU-samarbejdet om kultur. I april 2021 indkaldte Kommissionen til en Voices of Culture-dialog med 47 organisationer i den kulturelle og kreative sektor⁴⁰, og en **ny gruppe af eksperter fra medlemsstaterne** vil påbegynde sit arbejde i efteråret 2021. Kommissionen fører fortsat en **sektorspecifik social dialog med organisationer for udøvende kunstarter** gennem udvalget om live optræden (Committee on Live Performance)⁴¹. Kommissionen har også iværksat en **EU-undersøgelse om musikskaberes sundhed og trivsel**⁴².

IV. Næste skridt

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at gøre brug af retningslinjerne i denne meddelelse. Det vil lette rettidig udveksling af oplysninger om gennemførelsen af foranstaltninger

³⁸ [EUR-Lex — 52020XC0320\(03\) — DA — EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

³⁹ [Listen over vedtagne afgørelser i henhold til de midlertidige rammebestemmelser findes på: Competition - State aid - State aid rules and coronavirus - European Commission \(europa.eu\).](#)

⁴⁰ [Status and Working Conditions of Artists and Cultural and Creative Professionals – Voices of Culture.](#)

⁴¹ [Sectoral social dialogue - Employment, Social Affairs & Inclusion - European Commission \(europa.eu\)](#)

⁴² [https://ec.europa.eu/culture/sectors/music/music-moves-europe.](https://ec.europa.eu/culture/sectors/music/music-moves-europe)

vedrørende en sikker genåbning af de kulturelle sektorer i Europa mellem ECDC og medlemsstaternes repræsentanter. På EU-plan vil der blive organiseret en fokuseret drøftelse med de kulturelle og kreative sektorer og industrier om anvendelsen af nærværende anbefalinger og om resultaterne af forsøgene og deres relevans for en sikker og vedvarende genåbning af de berørte sektorer. Resultaterne af disse drøftelser bør også danne grundlag for EU's fremtidige politiksamarbejde om kultur.